

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1448/2018
21.12.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радмиле Драгичевић-Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.1175/18 од 10.12.2018. године, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Руми Кн.12/18 од 05.06.2018. године и 2Кв.347/18 од 07.09.2018. године, у седници већа одржаној дана 21.12.2018. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

Делимично се **УСВАЈА** захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.1175/18 од 10.12.2018. године, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног суда у Руми Кн.12/18 од 05.06.2018. године и 2Кв.347/18 од 07.09.2018. године и предмет враћа Основном суду у Руми на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Руми Кн.12/18 од 05.06.2018. године делимично је усвојен захтев браниоца по службеној дужности окривљеног АА - адвоката Младена Грбића за исплату трошкова кривичног поступка у износу од 39.000,00 динара, те је наложено рачуноводству Основног суда у Руми да наведени новчани износ исплати адвокату Младену Грбићу на означени текући рачун у року од 60 дана од дана правноснажности решења, док је у преосталом делу, за износ од 18.000,00 динара, захтев одбијен као неоснован.

Решењем Основног суда у Руми 2Кв.347/18 од 07.09.2018. године одбијена је као неоснована жалба браниоца по службеној дужности окривљеног АА - адвоката Младена Грбића изјављена против решења Основног суда у Руми Кн.12/18 од 05.06.2018. године.

Против наведених правноснажних решења Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости КТЗ.бр.1175/18 од 10.12.2018. године, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и повреда одредаба члана 261. став 2. тачка 7) и став 4. ЗКП у вези са

одредбом члана 264. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и сагласно члану 492. став 1. тачка 1) ЗКП укине решења Основног суда у Руми Кн.12/18 од 05.06.2018. године и 2Кв.347/18 од 07.09.2018. године.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу по службеној дужности окривљеног АА - адвокату Младену Грбићу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца по службеној дужности окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је делимично основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано Републички јавни тужилац у поднетом захтеву указује да су доношењем побијаних правноснажних решења о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 2. тачка 7) и став 4. ЗКП, а што би по налажењу Врховног касационог суда представљало повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези напред наведених одредаба ЗКП. Поред тога, основано се у захтеву указује и да је побијаним правноснажним решењима Основног суда у Руми учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је правноснажном пресудом Основног суда у Руми 4Кн.12/18 д 23.05.2018. године окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору како је то ближе означено у изреци пресуде, те му је изречена мера безбедности обавезног лечења алкохоличара, а на начин ближе означен у изреци пресуде. У погледу одлуке о трошковима кривичног поступка окривљени је на основу члана 264. став 1. у вези члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП обавезан да плати Основном јавном тужилаштву у Руми на име трошкова кривичног поступка износ од 25.263,21 динар, те је на основу члана 264. став 1. у вези члана 261. став 2. тачка 9) ЗКП обавезан да плати суду на име паушала износ од 1.000,00 динара, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Надаље је одређено да ће суд на основу члана 262. став 2. ЗКП донети посебно решење о висини трошкова који се односе на награду и нужне издатке браниоца по службеној дужности окривљеног - адвоката Младена Грбића и на издатке за довођење окривљеног, а када се прибаве подаци о висини тих трошкова.

Након тога, бранилац по службеној дужности окривљеног АА - адвокат Младен Грбић је дана 01.06.2018. године поднео Основном суду у Руми захтев за накнаду трошкова кривичног поступка, у којем је определио трошкове који се односе на награду браниоца у укупном износу од 57.000,00 динара, а, између осталог, определио је и трошкове на име награде браниоцу за присуствовање саслушању окривљеног дана 10.04.2018. године и испитивању сведока дана

12.04.2018. године пред Основним јавним тужиоцем у Руми, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом, са умањењем од 50% јер се ради о браниоцу по службеној дужности.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка, Основни суд у Руми је побијаним првостепеним решењем исти делимично усвојио и браниоцу по службеној дужности окривљеног АА - адвокату Младену Грбићу досудио трошкове кривичног поступка у укупном износу од 39.000,00 динара, док је у преосталом делу (износ од 18.000,00 динара) његов захтев одбијен као неоснован. У образложењу првостепеног решења наведено је да браниоцу нису признати трошкови који се односе на радње предузете пред ОЈТ Рума и то на име приступа у ОЈТ Рума ради саслушања окривљеног дана 10.04.2018. године и ради испитивања сведока дана 12.04.2018. године, из разлога јер је чланом 261. став 4. ЗКП предвиђено да се трошкови исплаћују из средстава органа поступка унапред, због чега по ставу суда бранилац са делом захтева који се односи на ове радње треба да се обрати ОЈТ Рума који у конкретном случају представља орган поступка.

Другостепено веће Основног суда у Руми је, одлучујући о жалби браниоца по службеној дужности окривљеног изјављеној против првостепеног решења, побијаним другостепеним решењем одбило жалбу као неосновану, налазећи да браниоцу по службеној дужности окривљеног првостепеним решењем правилно нису признати трошкови на име приступа у ОЈТ Рума ради саслушања окривљеног дана 10.04.2018. године и ради испитивања сведока дана 12.04.2018. године. У образложењу другостепеног решења је наведено да имајући у виду одредбу члана 261. став 4. ЗКП и члан 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, као и чињеницу да је бранилац дана 10.04.2018. године и 12.04.2018. године поступао пред ОЈТ Рума, а према решењу ОЈТ Рума КТР 219-2/18 од 08.04.2018. године, из чега произилази да се ради о трошковима насталим пред ОЈТ Рума, то је првостепени суд правилно одбио као неоснован захтев браниоца у овом делу, а браниоца упутио да у овом делу захтева накнаду трошкова кривичног поступка од ОЈТ Рума као надлежног органа, с обзиром да је исти наведене радње предузео пред ОЈТ, а имајући при томе у виду чињеницу да се бранилац није обратио са захтевом пред ОЈТ према решењу ОЈТ Рума КТР 219-2/18 од 08.04.2018. године.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 261. став 4. ЗКП прописано је да се трошкови из става 2. тачка 1) до 6) овог члана, као и нужни издаци постављеног браниоца (члан 76.) и постављеног пуномоћника (члан 59. и члан 103. став 3.), у поступку због кривичних дела за која се гони по службеној дужности, исплаћују из средстава органа поступка унапред, а наплаћују се касније од лица која су дужна да их накнаде по одредбама овог законика. Орган поступка дужан је да све трошкове који су унапред исплаћени унесе у попис који ће се приложити списима. Из цитиране одредбе члана 261. став 4. ЗКП произилази да се јавни тужилац или суд

као орган поступка (у зависности од фазе поступка) може обавезати да из својих средстава исплати унапред само нужне издатке постављеног браниоца (члан 76.), а не може се обавезати и на исплату награде постављеном браниоцу, с тим што ће се коначна наплата ових трошкова, а на основу пописа унапред исплаћених трошкова који је дужан да приложи орган поступка, извршити на основу правила предвиђених у члановима 263. до 265. ЗКП, када ће бити одређено лице обавезано на њихову исплату или ће бити одређено да ови трошкови коначно падају на терет буџетских средстава.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 14) ЗКП прописано је да поједини изрази употребљени у овом законнику имају следеће значење: „поступак“ је предистражни поступак и кривични поступак.

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима Основног суда у Руми учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 2. тачка 7) и став 4. ЗКП. Наиме, како се у конкретном случају ради о трошковима који се односе на награду браниоца по службеној дужности окривљеног и то на име присуствовања саслушању окривљеног дана 10.04.2018. године и испитивању сведока дана 12.04.2018. године пред ОЈТ у Руми, а у питању су трошкови који су настали поводом поступка и на чију накнаду бранилац по закону има право, то је у конкретном случају Основни суд у Руми, супротно закључцима датим у образложењу побијаних решења, требало да решењем одлучи о свим трошковима поступка и утврди висину трошкова како за радње браниоца предузете пред судом, тако и за радње предузете пред Основним јавним тужилаштвом у Руми, те их исплати браниоцу по службеној дужности окривљеног.

Поред тога, по налажењу Врховног касационог суда, основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је побијаним правноснажним решењима о трошковима кривичног поступка Основног суда у Руми учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Ово, имајући у виду да првостепени суд, осим погрешног позивања на одредбу члана 261. став 4. ЗКП у прилог свог става за недосуђивање браниоцу по службеној дужности окривљеног трошкова на име награде за присуствовање саслушању окривљеног и испитивању сведока пред ОЈТ Рума, не наводи ни један други разлог за такву своју одлуку, док су у другостепеном решењу за одлуку о недосуђивању браниоцу по службеној дужности окривљеног награде на име присуствовања саслушању окривљеног и испитивању сведока пред ОЈТ Рума дати нејасни разлози.

Како су, дакле, побијаним правноснажним решењима учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и члана 441. став 4. у вези чланова 261. став 2. тачка 7) и 261. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1. ЗКП укинуо побијана правноснажна решења Основног суда у Руми, те списе предмета вратио том суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреде закона на које му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе

правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне, конкретне и аргументоване разлоге.

Врховни касациони суд није прихватио навод захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца у ком истиче да су побијаним правноснажним решењима повређене одредбе члана 264. став 1. ЗКП. Ово са разлога јер је одредбом члана 264. став 1. ЗКП прописано да када суд окривљеног огласи кривим, изрећи ће у пресуди да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка, тако да се наведена повреда може односити само на пресуду којом није одлучено о обавези накнаде трошкова. У конкретном случају, побијаним правноснажним решењима није одлучено, нити се може одлучивати, ко је обавезан да сноси трошкове поступка, већ се сходно одредби члана 262. став 2. ЗКП може одлучивати само о висини трошкова кривичног поступка, а о чијој обавези накнаде је већ одлучено правноснажном пресудом.

Наведеном правноснажном пресудом суд није обавезао окривљеног на накнаду трошкова одбране по службеној дужности и трошкова довођења окривљеног (члан 264. став 1. ЗКП), нити га је ослободио тих трошкова (члан 266. ЗКП), иако је према одредби члана 262. став 1. ЗКП био у обавези да одлучи ко ће сносити и те трошкове. Недостатак података о висини тих трошкова не ослобађа суд обавезе да пресудом одлучи ко је обавезан да их плати, а посебним решењем одлучује само о њиховој висини (члан 262. став 2. ЗКП) када те податке прибави. Тужилац се није жалио на пресуду у том делу, већ се одрекао права на жалбу, тако да је пресуда постала правноснажна. Против такве правноснажне пресуде није изјављен захтев за заштиту законитости од стране Републичког јавног тужиоца, већ је изјављен само против правноснажних решења о висини трошкова одбране по службеној дужности, а којима је делимично усвојен захтев браниоца по службеној дужности окривљеног АА - адвоката Младена Грбића за исплату трошкова одбране по службеној дужности и наложено рачуноводству Основног суда у Руми исплата тих трошкова на текући рачун браниоца.

Записничар-саветник
Снежана Лазин,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић